

# Elżbieta Grzelakowska

---

Odry, gm. Czersk, woj. bydgoskie, St.  
2, AZP: 21-38

---

Informator Archeologiczny : badania 23, 42-43

---

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie. Przewiduje się kontynuację badań.

Kałków, gm. Paniów woj. kieleckie St. 2 patrz późne średniowiecze

Kamionacz, gm. Warta,  
woj. sieradzkie,  
St. 3, AZP: 68-44/67

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne  
w Łodzi

Badania prowadziły dr Irena Jadczykowa i mgr Ewa Kurylak. Finansował WKZ w Sieradzu. Drugi sezon badań. Cmentarzysko kultury pomorskiej.

Badania prowadzono na cmentarzysku położonym na skraju wydmy, nie opodal drogi z Sieradza do Włynia, na granicy wsi Kamionacz — Włyn Kolonia, na polu należącym do p. Kubiaka.

Zbadano przestrzeń o pow. 82,5 m<sup>2</sup>, natrafiając zarówno w warstwie ornej, jak i w podglebiu na liczne fragmenty ceramiczne. Na głęb. 30 i 75 cm, pod powierzchnią warstwy ornej odkryto 2 groby kłozowe ciasno obudowane kamieniami.

Cmentarzysko zostało zniszczone w trakcie uprawy roli.

Badania zakończone.

Leśno, gm. Brusy woj. bydgoskie St. 2 patrz okres rzymski

Lubna, gm. Czersk,  
woj. bydgoskie,  
St. 1, AZP: 23-38/1

Uniwersytet Łódzki Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Tadeusz Grabarczyk. Finansował Uniwersytet Łódzki. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury pomorskiej z wczesnego i środkowego okresu lateńskiego.

Odsłonięto 90 m<sup>2</sup> powierzchni na cmentarzysku, znanym z wcześniejszych odkryć dokonanych w 1904 r. Odkryto grób bezpopielnicowy oraz duże skupisko ceramiki ze zniszczonych grobów (skrzynekowych?). Wyklejone naczynia z tego skupiska pozwoliły określić chronologię obiektu na wczesny i środkowy okres lateński.

Materiał znajduje się w zbiorach Katedry Archeologii UŁ.

Prace badawcze nie będą kontynuowane.

Mikorowo-Leśnictwo, gm. Czarna  
Dąbrówka, woj. słupskie,  
St. 5, AZP: 10-34/64

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza  
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Andrzej Pankowski i Agnieszka Żuk (autor sprawozdania: J. Wierzbicki). Pierwszy sezon badań. Finansował WKZ w Słupsku. Cmentarzysko ludności kultury pomorskiej.

Wiosną 1988 r. wyeksplorowano tu przypuszczalnie tylko jeden, silnie zniszczony przez orkę leśną grób, z bliżej nieokreśloną w formie obstawą lub brukiem kamiennym. Śladów jamy grobowej nie stwierdzono. Odkryto fragmenty 3 popielnic z pokrywami oraz kilkanaście ułamków małych przystawek. Pomiedzy fr. ceramiki wystąpiły też liczne przepalone kości ludzkie (dwóch osobników: dorosły i dziecko). Szczątkom tym towarzyszyły wyroby z brązu: 1) kółko o średnicy 26 mm, 2) pierścionek śr. 20 mm, 3) pierścionek spiralny śr. 18 mm, 4) fr. zawieszki lub okucia w kształcie zawieszki binoklowatej, 5) fr. drutu brązowego (fr. fibuli?), 6) kółko z guzami (tzw. Knotenring lub Warzenring) śr. 26 mm, 7) podobne kółko śr. 32 mm, 8) fr. następnego identycznego kółka oraz pierścienia szklany śr. 36 mm o barwie białozielonej z wtopionymi żółtymi nitkami szklanymi typu 23 wg Haevernick. Zbiór z 1988 r. datować można na środkową fazę młodszego okresu przedrzymskiego (A2a).

W lipcu 1989 r. w pobliżu w.w. grobu (grobów?) założono wykop 10 x 5 m. Odsłonięto jedną połowę kurhanu o niewielkim nasypie (raczej w formie bruku kamiennego) o średnicy 5 m. W centrum kurhanu odkryto grób ciałopalny, jamowy, bezpopielnicowy, a w odległości 1 m od niego domniemany grób 2, w którym jednak wystąpiły jedynie 3 fr. przepalonych kości. Ogółem w trakcie badań uzyskano 18 fragmentów ceramiki, (1 fr. w obrębie grobu 1), 1 fr. pierścionka brązowego z drutu spiralnie skręconego (grób 1) oraz 20 fr. kości.

Badania nie będą kontynuowane.

Odry, gm. Czersk,  
woj. bydgoskie,  
St. 2, AZP: 21-38

Uniwersytet Łódzki Katedra Archeologii

Badania prowadziła dr Elżbieta Grzelakowska. Finansował Uniwersytet Łódzki

z Problemu Resortowego RPB III 35. Czwarty sezon badań. Osada kultury pomorskiej.

Badaniami objęto 1,16 ara powierzchni stanowiska. Wykopy usytuowano na północnym zboczu wzgórza, (na którym jest zlokalizowana osada kultury pomorskiej) składającym się w kierunku koryta Wdy. Były one najniżej położone w stosunku do eksplorowanych w latach ubiegłych.

Przypuszczalnie natrafiono na obszar północnej peryferii badanej osady. Materiał zabytkowy występował nielicznie i w stanie bardzo rozdrobnionym, a zarejestrowane obiekty można interpretować jako jany odpadkowe i ślady dołków postupowych.

Materiał zabytkowy i dokumentacja znajdują się w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Osłonki, woj. włodawskie St. 1 patrz neolit

Parkowo-Mokrz, gm. Rogoźno,  
woj. piłskie,  
St. 31, AZP: 46-28/1

Biuro Dokumentacji Zabytków w Pile

Badania prowadziła Mirosława Dernoga. Finansował WKZ w Pile. Drugi sezon badań. Cmentarzysko z wczesnego i środkowego okresu lateńskiego.

Kontynuowano badania z 1986 roku. Stanowisko zlokalizowane jest na czynnej plaźnicy długości ok. 70 m, leżącej na północ od drogi z zabudowaniami wsi Parkowo-Mokrz. Przebadano 7 arów powierzchni.

Odkryto 4 groby kloszowe, 2 popielnicowe oraz 1 jamowy. Wśród pozostałych obiektów wyróżniono 8 palenisk oraz 7 obiektów towarzyszącym grobom, wśród nich bruki oraz kręgi kamienne. Ceramikę grobową stanowiły popielnice oraz klosze. Groby wyposażone były w ozdoby z drutu brązowego z nawleczonymi paciorkami z niebieskiego szkła. Łącznie w dwóch sezonach badawczych odkryto 15 grobów kloszowych, 5 popielnicowych oraz 2 jamowe oraz 33 obiekty towarzyszące grobom w tym 14 palenisk oraz 19 bruków i kręgów kamiennych. Dwa groby kloszowe miały charakter szczególny: klosze nakrywały popielnice twarzowe. Układ cmentarzyska jest regularny. Wschodnią część cmentarzyska zajmowały dużych rozmiarów paleniska, a część centralną groby kloszowe, natomiast część zachodnią groby popielnicowe. Na podstawie materiału ceramicznego oraz form obrządku pogrzebowego chronologię cmentarzyska określa się na wczesny i środkowy okres lateński.

Poganice, gm. Potęgowo woj. śląskie St. 4 patrz neolit

Pruszcz Gdański, woj. gdańskie,  
St. 7, AZP: 14-44/11

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadzili mgr mgr Małgorzata Tuszyńska i Mirosław Pietrzak. Finansował WKZ w Gdańsku i Urząd Miasta w Pruszczu Gdańskim. Cmentarzysko piłskie z późnego okresu przedrzymskiego i wpływów rzymskich.

Prace wykopaliskowe prowadzone w latach 1984-1985 pozwoliły na przebadanie w znacznym stopniu cmentarzyska. Kontynuację prac uniemożliwiły stojące w sąsiedztwie garaże i zabudowania gospodarcze przy domach oraz ciągła uprawa ogródków.

W związku z robotami remontowymi przeprowadzono doraźne badania ratownicze, w trakcie których odkryto i wyeksplorowano 2 groby popielnicowe, 3 groby jamowe i 1 szkieletowy.

W grobach jamowych wystąpiły zapinki brązowe (odm. G) i żelazne (odm. D) oraz klanra żelazna, zawieszona. W zniszczonym grobie popielnicowym znajdował się miecz żelazny, jednosieczny typu I wg D. i R. Wołagiewiczów, 3 groby oszczepów, w tym i wyrawiany, tok żelazny, okucia pochwy miecza i szczytce brązowe. Groby całkowicie datowane są na fazę A2 kultury oksywiekiej.

Grób szkieletowy, usytuowany na osi N-S z głową od północy, nie zawierał żadnych zabytków.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Kontynuacja badań będzie uzależniona od dostępności terenu cmentarzyska.

Rąty, gm. Somonino,  
woj. gdańskie,  
St. 1, AZP: 14-39

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadził mgr Mirosław Fudziński przy współudziale mgr Barbary Babińskiej. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko ludności kultury wschodniopomorskiej.

Kontynuowano prace wykopaliskowe w części północnej i północno-wschodniej cmentarzyska. Wytoczono 4 wykopy o powierzchni 215 m<sup>2</sup>. Znalezione 1 palenisko (obiekt 61) zawierające tylko węgle drzewne. W części zachodniej wytoczono wykopy na terenie lasu, po drugiej stronie drogi polnej przylegającej do poprzednio badanego pola. Wytoczono 3 wykopy o powierzchni 42 m<sup>2</sup>. Wyeksplorowano 2 paleniska (obiekty 62 i 63) zawierające fragmenty ceramiki oraz węgle drzewne, które pobrano do analizy C-14.

Materiały i dokumentacja znajduje się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.